

Bruxelles, 23. veljače 2021.
(OR. en)

6439/21

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0049(COD)**

RECH 71
COMPET 122
CODEC 247
IA 21

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	23. veljače 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2021) 89 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o sudjelovanju Unije u Europskom partnerstvu za mjeriteljstvo koje zajednički poduzima više država članica

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2021) 89 final.

Priloženo: COM(2021) 89 final

Bruxelles, 23.2.2021.
COM(2021) 89 final

2021/0049 (COD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o sudjelovanju Unije u Europskom partnerstvu za mjeriteljstvo koje zajednički
poduzima više država članica**

{SEC(2021) 91 final} - {SWD(2021) 35 final} - {SWD(2021) 36 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi i ciljevi prijedloga

Cilj novog okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa (2021.–2027.) veći je učinak na istraživanja i inovacije koji se nastoji postići iskorištavanjem dodatnih privatnih i javnih sredstava zajedničkim ulaganjima u okviru europskih partnerstava. Ta su partnerstva predviđena u područjima u kojima su opseg i razmjor resursa uloženi u istraživanja i inovacije opravdani ostvarenjem prioriteta Unije iz programa Obzor Europa, a osobito njegova 2. stupa – Globalni izazovi i industrijska konkurentnost Europe.

Člankom 8. Uredbe (EU) [XXX] Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Uredba o uspostavi Obzora Europa”) predviđeno je da se institucionalizirana europska partnerstva iz članaka 185. i 187. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) „provode samo ako se drugim aspektima programa Obzor Europa, uključujući druge oblike europskih partnerstava, ne bi ostvarili postavljeni ciljevi ili postigli očekivani učinci te ako je to opravdano s obzirom na dugoročnu perspektivu i visok stupanj integracije”.

Suzakonodavci su u Uredbi o uspostavi Obzora Europa odredili i osam prioriteta područja za moguća institucionalizirana europska partnerstva na temelju članka 185. ili 187. UFEU-a. Dvanaest inicijativa koje su time određene kao mogući kandidati podvrgnuto je koordiniranoj procjeni učinka².

Suzakonodavci su prepoznali mjeriteljstvo kao jedno od prioriteta područja na temelju Uredbe o uspostavi Obzora Europa, iz čega je proizašao ovaj prijedlog Europskog partnerstva za mjeriteljstvo. Partnerstvo se temelji na iskustvu stečenom u provedbi Europskog istraživačkog programa u području mjeriteljstva (EMRP) i Europskog programa za istraživanje i inovacije u području mjeriteljstva (EMPIR). Međutim, ova je inicijativa namijenjena zasnivanju novog partnerstva za suočavanje s novim izazovima i nije zamišljena kao nastavak ranijih programa.

Prijedlog se odnosi na sudjelovanje Europske unije u Europskom programu u području mjeriteljstva koji provodi više država članica. Mjeriteljstvo je znanost o mjerenju. Od presudne je važnosti za razvoj gospodarskih i društvenih aktivnosti te je samim time javno dobro. Istraživački programi u području mjeriteljstva trenutačno nemaju dovoljno velik učinak na razini EU-a zbog rascjepkanosti aktivnosti i udvostručavanja rada država članica u tom području.

Sve se to događa u vrijeme kad se Europa suočava s većom konkurentnošću u mjeriteljstvu na svjetskoj razini s obzirom na razmjor i cilj ulaganja i dugoročne financijske obveze prema ciljevima u području mjeriteljstva. Sjedinjene Američke Države, Kina i Indija povećale su ulaganja u mjeriteljstvo u proteklom desetljeću za 60 %, 50 % odnosno 52 %. U istom su razdoblju ulaganja u europske institute ostala na približno jednakoj razini i nisu se

¹ Uredba (EU) ...[*Uredba o uspostavi Obzora Europa*].

² Samo je 12 inicijativa podvrgnuto koordiniranoj procjeni učinka jer je jedna koja se odnosi na računalstvo visokih performansi 2017. već bila predmetom procjene učinka (SEC(2018) 47).

prilagođavala novim, sve važnijim područjima istraživanja. Nedovoljna ulaganja u Europi u kombinaciji s rascjepkanošću kapaciteta u području mjeriteljstva dovela su do razvodnjavanja aktivnosti i nedostatka strateškog fokusa. EMRP i EMPIR, prethodni programi koji su financirani na razini EU-a, pokazali su da postoji mogućnost smanjenja rascjepkanosti i sufinanciranja aktivnosti za nove kapacitete i zajedničke prioritete u području mjeriteljstva.

Proteklih nekoliko godina nastavljena su ulaganja izvan EU-a. Nacionalni institut za norme i tehnologiju (National Institute of Standards and Technology, NIST), nacionalni mjeriteljski institut SAD-a, 2018. i 2019. imao je ukupan godišnji proračun od 724,5 milijuna USD. Bitnije aktivnosti instituta uključuju poseban program za istraživačko mjeriteljstvo („laboratorijski program”) s godišnjim proračunom većim od 60 milijuna USD i istraživački program temeljnog mjeriteljstva, uključujući kvantno mjeriteljstvo, s godišnjim proračunom od više od 160 milijuna USD. Prema najnovijim podacima, kineski Nacionalni mjeriteljski institut (NIM) 2018. je imao operativni proračun od 180 milijuna EUR. Osim toga, Kina je u razdoblju od 2016. do 2019. provodila istraživački program u području mjeriteljstva u vrijednosti od 65 milijuna EUR i financirala 160 zajedničkih istraživačkih projekata širom zemlje. Za usporedbu, njemački Nacionalni mjeriteljski institut PTB, najveći takav institut u Europi, ima ukupan operativni proračun od 200 milijuna EUR godišnje, od čega većina nije namijenjena istraživanju, već mjeriteljskim uslugama za industriju i društvo.

Naši konkurenti na svjetskoj razini vrše ta strateška ulaganja zbog sve veće potrebe za mjeriteljskim rješenjima za nove tehnologije i razvoj novih proizvoda. Usto, zbog sve većih društvenih izazova i potrebe za pouzdanim normama i propisima hitno treba riješiti problem nedovoljne uključenosti mjeriteljstva u europski sustav inovacija.

Kako bi se održao vodeći položaj Europe među konkurentima u novim tehnologijama i razvoju novih proizvoda te u progresivnom pristupu pouzdanim normama i propisima kojima se predviđaju društveni izazovi³, neophodno je da se Europskom inicijativom za mjeriteljstvo osigura da do 2030. mjeriteljska rješenja u Europi budu barem jednaka najboljim svjetskim akterima u tom području i da se dokaže vrhunsko pružanje mjeriteljskih usluga za postojeće složene izazove i nove tehnologije u području mjeriteljstva. To bi se trebalo postići specijaliziranim paneuropskim mrežama koje objedinjuju resurse kako bi postigle kritičnu masu kapaciteta. Ta bi mjeriteljska rješenja trebala potaknuti prodaju novih inovativnih proizvoda i usluga zbog prihvaćanja i upotrebe ključnih novih tehnologija. Rješenja bi trebala pridonijeti i djelotvornoj izradi i provedbi konkretnih normi i propisa koji će činiti osnovu javnih politika kojima se svladavaju društveni izazovi.

Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Budući da je mjeriteljstvo pokretač svih znanstvenih i tehnoloških područja, poboljšanja mjeriteljskih kapaciteta mogu ubrzati znanstveni napredak i industrijski razvoj kako bi se pomoglo u svladavanju izazova povezanih, među ostalim, sa zdravljem, okolišem, klimatskim promjenama, socijalnom zaštitom i kulturnom baštinom. Stoga u sklopu svake buduće

³ U Izvješću o strateškim predviđanjima 2020. Europska komisija ističe za EU sljedeće: „kako bi i dalje mogao oblikovati međunarodne norme i standarde, i to na način koji odražava europske vrijednosti i interese, trebao bi raditi na jačanju saveza usmjerenih na budućnost”, Izvješće o strateškim predviđanjima 2020. – put prema otpornijoj Europi, str. 15.

europske inicijative u području mjeriteljstva za zajednička istraživanja i inovacije treba stvoriti i iskoristiti veze s nekoliko drugih inicijativa u okviru programa Obzor Europa i izvan njega.

U programu Obzor Europa mjeriteljstvo je važno za istraživačke i inovacijske aktivnosti financirane u okviru klastera za digitalizaciju, industriju i svemir jer pouzdana i precizna mjerenja koja ono osigurava daju ključan doprinos u svim proizvodnim sektorima, osobito u visokopreciznoj proizvodnji proizvoda visoke dodane vrijednosti, kao što su visokoučinkovita IKT i svemirska oprema te lijekovi.

Međutim, primjena pouzdanih preciznih mjerenja mnogo je šira, stoga je Europsko partnerstvo za mjeriteljstvo relevantno za širok spektar drugih europskih politika u području istraživanja i inovacija, uključujući javno-privatna partnerstva. Relevantno je, primjerice, za upravljanje pametnim električnim mrežama. Mjeriteljstvo je važno i za osiguravanje preciznih mjerenja u zdravstvenoj dijagnostici i zaštiti.

Općenito je komplementarno s europskim partnerstvima predviđenima u okviru programa Obzor Europa za:

- industrije s visokom razinom digitaliziranosti, kao što je partnerstvo „Proizvedeno u Europi” u proizvodnji pojedinačnih proizvoda,
- praćenje emisija CO₂ i općenitog onečišćenja zraka u okviru Partnerstva za prelazak na čistu energiju i Partnerstva Processes4Planet,
- ključne digitalne tehnologije, pametne mreže i usluge, umjetnu inteligenciju, podatke i robotiku,
- postizanje cestovnog prometa bez emisija (2Zero), sigurnog i automatiziranog cestovnog prometa zahvaljujući povezanoj vožnji te Partnerstva za čist zračni promet,
- sinergije koje bi se trebale razvijati i s inicijativom za inovativno zdravlje i Partnerstvom za velike inovacije i preobrazbu zdravstvenih sustava u digitalnom društvu koje stari. Buduće Europsko partnerstvo za mjeriteljstvo kao međusektorska suradnja trebalo bi pomoći i u provedbi budućih misija u okviru programa Obzor Europa. Trebalo bi i razviti veze s budućim Partnerstvom za europski oblak za otvorenu znanost.

Partnerstvo će se izvan programa Obzor Europa nadopunjavati drugim europskim programima kako bi se poduprla provedba mjeriteljskih rješenja, primjerice Instrumentom za povezivanje Europe, programom Digitalna Europa i programom zaštite okoliša LIFE. Nova upravljačka skupina nadgledat će uspostavljene veze i učinkovitu komunikaciju između Partnerstva za mjeriteljstvo i drugih relevantnih programa.

Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Europska inicijativa za mjeriteljstvo na različite će načine pridonijeti i drugim politikama Unije, a ne samo istraživanjima i inovacijama. Kao važan pokretač raznih sektora i disciplina, mjeriteljska rješenja dotiču se svih šest prioriteta koje Komisija nastoji ostvariti, kao što je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica: uloga mjeriteljstva u prioritetima Komisije

Prioritet	Opis funkcije mjeriteljstva
europski zeleni plan	utvrđivanje pokazatelja za ostvarenje klimatske

	neutralnosti
gospodarstvo u interesu građana	inovativni i precizniji mjerni alati sastavni su dio uspješnog plana borbe protiv raka
Europa spremna za digitalno doba	ključno za utvrđivanje standarda za 5G mreže i digitalne usluge
promicanje europskog načina života	važno za ulijevanje povjerenja u potpuno funkcionalno schengensko područje kako bi se podupro europski pristup upravljanju rizicima u carinskim pitanjima
snažnija Europa u svijetu	na njemu se temelji uloga Europe u utvrđivanju standarda te predvođenju programa učinkovite, otvorene i poštene trgovine i učinkovitog sustava trgovanja emisijama
novi poticaj europskoj demokraciji	osiguravanje standarda za zaštitu Europe od skrivenih vanjskih učinaka

Mjeriteljstvom se osigurava da su izvršena mjerenja utemeljena na međunarodno dogovorenim definicijama i normama. To je osnova nacionalnih i međunarodnih mjeriteljskih sustava koji proizvode precizna, pouzdana i vjerodostojna mjerenja na kojima se temelji širok spektar gospodarskih djelatnosti i javnih usluga i koja obuhvaćaju cjelokupno unutarnje tržište u okviru gospodarstva u interesu građana. To se odnosi na sigurnost potrošačkih proizvoda i financijskih usluga, kod kojih mjeriteljstvo omogućava stavljanje točnog vremenskog žiga na svaku financijsku transakciju kako bi se osigurali sljedivi dokazi o njoj i usklađenost s europskim financijskim propisima.

Da bi se promicala Europa spremna za digitalno doba, precizne, najsuvremenije mogućnosti mjerenja u nacionalnim mjeriteljskim institutima i drugim odabranim institutima omogućit će suvremene digitalne usluge, ali i sve nove digitalne tehnologije, primjerice kvantnu ili umjetnu inteligenciju.

Za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. bit će potrebni jasni mjeriteljski kapaciteti za daljinsko istraživanje (npr. promatranje Zemlje), zaštitu okoliša i energetiku. Točnije, sva su područja politike iz europskog zelenog plana izravno povezana s izazovima u mjeriteljstvu. Precizni i sljedivi mjeriteljski kapaciteti omogućuju pouzdano praćenje stanja klime u okviru zaštite okoliša. Oni podupiru i djelotvornu izradu i provedbu propisa o zaštiti okoliša tako što osiguravaju pouzdane podatke o klimatskim varijablama na kojima se temelji Pariški sporazum o klimatskim promjenama te o okolišnim parametrima kao što su kakvoća zraka i vode.

Mjeriteljstvo u području energetike bit će, na primjer, neophodno za prelazak na obnovljive izvore energije. Za budućnost s niskim razinama emisija ugljika od presudne je važnosti razumjeti razmjer, vremenski raspon i utjecaj klimatskih promjena. To zahtijeva precizno i pouzdano praćenje svih klimatskih varijabli tijekom dugih razdoblja potrebnih za prepoznavanje i razumijevanje klimatskih trendova.

Nadalje, mjeriteljstvo bi trebalo biti osnova za svrsishodne ekološke propise, primjerice one koji se odnose na onečišćenje voda ili zraka, uključujući nadzor i provedbu. Osim u području energetike i zaštite okoliša, suvremen i djelotvoran mjeriteljski sustav bit će potreban i za

područja politike iz zelenog plana kao što su **održiva industrija, održiva mobilnost i bioraznolikost**.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

Pravna osnova

Prijedlog Europske inicijative za mjeriteljstvo temelji se na članku 185. UFEU-a koji se odnosi na sudjelovanje Europske unije u programima za istraživanje i razvoj koje poduzima više država članica, uključujući i sudjelovanje u strukturama stvorenima za provedbu tih programa.

Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Primjenjuje se načelo supsidijarnosti jer prijedlog nije u isključivoj nadležnosti Europske unije. Supsidijarnost je zajamčena jer se prijedlog temelji na članku 185. UFEU-a u kojem je izričito predviđeno sudjelovanje Unije u istraživačkim programima koje poduzima više država članica.

Države članice ne mogu same dostatno ostvariti ciljeve prijedloga jer opseg i složenost mjeriteljstva zahtijevaju ulaganja koja nadmašuju osnovne proračune za istraživanje nacionalnih instituta za mjeriteljstvo. Izvrsnost potrebna za istraživanje i razvoj najsuvremenijih mjeriteljskih rješenja prelazi nacionalne granice te se stoga ne može postići samo na nacionalnoj razini. Bez dosljednog pristupa na europskoj razini i postizanja kritične mase postoji velik rizik od udvostručivanja napora, što dovodi do povećanja troškova i slabijeg učinka.

Dosadašnja podrška na razini EU-a pokazala je potencijal za poticanje većih razina integracije mjeriteljskih istraživanja u cijeloj Europi. Dosad je pokretač integracije bila projektna suradnja odozdo prema gore. S obzirom na njegovu sve veću važnost u olakšavanju probijanja novih tehnologija i suočavanju s društvenim izazovima, potreban je strateški pristup integraciji mjeriteljstva kako bi se povećala usmjerenost istraživanja. Shodno tome, dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a kroz Europsku inicijativu za mjeriteljstvo proizaći će iz razvijanja i provedbe programskog pristupa koji je usmjeren na mjeriteljska istraživanja u područjima od tehnološke i društvene važnosti.

Proporcionalnost

Prema članku 185. UFEU-a Unija „u dogovoru s dotičnim državama članicama može predvidjeti sudjelovanje u programima za istraživanje i razvoj koje poduzima više država članica, uključujući i sudjelovanje u strukturama stvorenim za provedbu tih programa”.

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer će države članice biti nadležne za razvoj zajedničkog programa i svih njegovih operativnih vidova. Namjenska provedbena struktura Europski savez nacionalnih mjeriteljskih instituta (EURAMET) već je u prethodnim inicijativama za mjeriteljstvo na europskoj razini (EMRP i EMPIR) pokazala da može učinkovito i djelotvorno provoditi program. Unija će dati poticaj boljoj koordinaciji, osigurati sinergiju s politikama EU-a i doprinose tim politikama i prioritetima programa Obzor 2020., nadzirati provedbu programa i osigurati zaštitu financijskih interesa EU-a.

Na temelju *ex ante* procjene učinka Europske inicijative za mjeriteljstvo zaključeno je da je članak 185. UFEU-a najprikladnija osnova za ostvarenje postavljenog cilja. To je detaljno opisano u odjeljku 6. procjene učinka⁴, prema kojem inicijativa na temelju članka 185. UFEU-a postiže najbolje rezultate u pogledu djelotvornosti i usklađenosti te je jednako troškovno učinkovita kao i osnovna opcija poziva na podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor Europa.

U skladu s time, u pododjeljku 6.4. procjene učinka potvrđuje se da bi ovaj oblik partnerstva osigurao stabilan okvir i predanost partnerâ dugoročnim ciljevima. Istodobno bi bio osnova za strateški pristup budućem razvoju mjeriteljstva u Europi te bi u tom pogledu bio dovoljno fleksibilan da omogući usmjeravanje upravljačke skupine odozgo prema dolje i ciljanu provedbu inicijative preko specijaliziranih mreža.

Štoviše, procjenom učinka utvrđuje se da bi omogućavanjem dugoročnog strateškog pristupa i ciljane provedbe ovaj oblik partnerstva osigurao veći angažman i sudjelovanje industrije i drugih krajnjih korisnika i tako doveo do šireg prihvatanja mjeriteljskih rješenja. Ovaj strateški pristup i ciljana provedba, zajedno s povećanim sudjelovanjem industrije i drugih krajnjih korisnika, otvorili bi put do mjeriteljskog sustava s mnogo većim mogućnostima i vrhunskim performansama na svjetskoj razini.

Odabir instrumenta

Predložena Europska inicijativa za mjeriteljstvo temeljit će se na članku 185. UFEU-a. Zaključci privremene evaluacije i analize opcija u sklopu procjene učinka pokazali su da je članak 185. najprikladnije sredstvo za postizanje ciljeva Europske inicijative za mjeriteljstvo. Takav je zaključak u skladu sa zaključcima donesenima za prethodne programe (EMRP i EMPIR). Za ovu vrstu instrumenta iz članka 185. UFEU-a u članku 188. stavku 2. UFEU-a propisuje se da Europski parlament i Vijeće donose odluku.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENÂ UČINKA

***Ex post* evaluacije**

Neovisna skupina vanjskih stručnjaka provela je 2017. privremenu evaluaciju EMPIR-a, inicijative za mjeriteljstvo osnovane na temelju članka 185. UFEU-a.

Evaluacija je potvrdila da je program EMPIR dobro napredovao u pogledu ostvarivanja većine postavljenih ciljeva i da se očekuje da će se njime povećati europski promet zahvaljujući razvijenim tehnologijama.

U sklopu evaluacije preporučeno je novo europsko partnerstvo na temelju triju preporuka. Prvo, treba ojačati stratešku komponentu. Nacionalni mjeriteljski instituti trebali bi surađivati s drugim zajednicama dionika na razvijanju „lanaca vrijednosti u mjeriteljstvu” koji mogu podupirati jedinstveno tržište. U evaluaciji se nije zagovarala centralizirana europska struktura za provedbu preporuke. Prednost je dana pristupu mjeriteljstvu odozdo prema gore na temelju dogovorenih ciljeva na europskoj razini. Zbog svega navedenog preporučeno je da se

⁴ Referentna procjena učinka Europskog partnerstva za mjeriteljstvo

paneuropski „centri izvrsnosti” u obliku mreža („europske mjeriteljske mreže”) uključe u potencijalno partnerstvo koje se nadovezuje na postojeće kako bi se povećao kapacitet mjeriteljstva za suočavanje s većim društvenim izazovima.

Drugo, uloga vanjskih dionika, primjerice sveučilišta i industrije, više ne bi trebala biti ograničena na sudjelovanje u projektima odabranima nakon pozivâ. Umjesto toga, oni bi ubuduće trebali biti više uključeni u razvoj programa i imati više mogućnosti za sudjelovanje u projektima.

Treća je preporuka bila da se provedba programa proaktivno usmjeri na primjene mjeriteljstva u novim znanstvenim područjima i više usredotoči na rješavanje problema u društvu.

Savjetovanja s dionicima

Komisija je provela otvoreno javno savjetovanje s dionicima o budućoj Europskoj inicijativi za mjeriteljstvo⁵. Javnom savjetovanju na internetu odazvalo se 225 dionika. Od toga se 50 % sudionika izjasnilo kao članovi akademske zajednice/istraživači, 16 % kao građani EU-a, 14 % kao poduzeća/poslovne organizacije i 12 % kao javna tijela. Preostalih 8 % uključivalo je poslovna udruženja, nevladine organizacije i građane država izvan EU-a.

Sudionici su iznijeli svoje stavove o važnosti mjeriteljskih istraživanja, istaknuli probleme s kojima se suočava europski sustav za mjeriteljska istraživanja i procijenili nekoliko mogućih rješenja politike. Tijekom savjetovanja istaknuti su brojni problema, uključujući nedostatno industrijsko iskorištavanje, nedostatak suradnje nacionalnih mjeriteljskih instituta sa širom znanstvenom zajednicom, razlike u kapacitetu među državama članicama EU-a, nedostatnu mobilnost istraživača u okviru nacionalnih mjeriteljskih instituta te nedostatak uključenosti europskih normizacijskih tijela.

Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Komisija se u pripremi prijedloga Europske inicijative za mjeriteljstvo savjetovala sa širokim spektrom vanjskih stručnjaka. Ideja je bila da se iskoristi analiza iz neovisne vanjske studije, dopunjena sastancima i razgovorima s ključnim dionicima, kao i pisane povratne informacije.

Komisija je u tu svrhu ugovorila izradu vanjske studije koja je obuhvaćala sva potencijalna institucionalizirana partnerstva, uključujući partnerstvo za mjeriteljstvo⁶, i uvelike se oslanjala na analize i zaključke iz studije pri izradi prijedloga za mjeriteljstvo.

Komisija je istodobno tijekom 2019. održavala sastanke i obavljala razgovore s udruženjem EURAMET e.V i drugim stručnjacima za mjeriteljstvo.

⁵ Otvoreno javno savjetovanje provodilo se od rujna do studenoga 2019.

⁶ Technopolis Group (2020.), *Impact Assessment Study for Institutionalised European Partnerships under Horizon Europe* (Studija procjene učinka za institucionalizirana europska partnerstva u okviru programa Obzor Europa), završno izvješće, studija za Europsku komisiju, Glavna uprava za istraživanje i inovacije

Komisija je u studenome 2019. održala i savjetodavnu radionicu sa stručnjacima iz država članica. Nakon toga, u ožujku 2020. održano je pisano savjetovanje s nacionalnim ministarstvima nadležnima za mjeriteljstvo⁷.

Procjena učinka

Izvješće o procjeni učinka za predloženu inicijativu za mjeriteljstvo dovršeno je u lipnju 2020. (SWD(2021) 36).

Odbor za nadzor regulative dao je 15. srpnja 2020. pozitivno mišljenje o izvješću o procjeni učinka (SEC(2021) 91). Odbor je u mišljenju zatražio sljedeće:

1. Kao dio cilja razvoja transnacionalnih mjeriteljskih mreža u izvješću se objašnjava da nakon određenog vremena (do 2030.) partnerstvo više neće biti potrebno. U izvješću treba pojasniti zašto je to uvršteno u izvješće o procjeni učinka i kako je to povezano s postojećom inicijativom koja obuhvaća razdoblje financiranja do 2027. Ako se potvrdi da partnerstvo više nije potrebno, u izvješću bi trebalo pojasniti kako bi trenutačno predloženo partnerstvo pomoglo u uspostavljanju potrebnih uvjeta za njegovo buduće ukidanje.
2. U izvješću bi trebalo bolje objasniti na koji bi način akteri iz privatnog sektora bili uključeni u preferirani oblik „javno-javnog” partnerstva. Treba razjasniti i poticaje za njihovo sudjelovanje.
3. Izvješće bi moglo biti korisno za dobivanje detaljnijeg objašnjenja o nacionalnim tijelima za mjeriteljska istraživanja i njihovu funkcioniranje.

Procjena učinka obuhvaća sljedeće mogućnosti:

Osnovni scenarij nije uključivao partnerstvo, već samo tradicionalne pozive za podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor Europa. To bi dovelo do zatvaranja postojeće provedbene strukture iz članka 185. nakon okončanja tekućih projekata EMPIR-a 2023., što bi pak dovelo do troškova likvidacije i socijalnih troškova ukidanja.

Prema prvoj bi se mogućnosti uspostavilo sufinancirano Europsko partnerstvo. Takvo bi partnerstvo NMI-jima olakšalo udruživanje resursa, no pritom bi postojao velik rizik od pretvaranja u „zatvoreni klub” kojem se akademska zajednica ne želi pridružiti.

Prema drugoj bi se mogućnosti uspostavilo institucionalizirano europsko partnerstvo (članak 185. UFEU-a). Takva bi se inicijativa nadovezala na napredak postignut u okviru EMPIR-a, postojećeg institucionaliziranog europskog partnerstva, proširivanjem popisa europskih mjeriteljskih mreža dodatnim mrežama s novim užim područjima djelovanja.

⁷ Komisija se savjetovala sa stručnjacima iz ministarstava država članica EU-a i Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koja su vodila nacionalne programe u području mjeriteljstva u svojim zemljama. Od 32 države 20 ih je dostavilo povratne informacije, od čega je 16 jasno podržalo nastavak inicijative za mjeriteljstvo u obliku institucionaliziranog partnerstva te nije bilo suprotstavljenih mišljenja. Ukupno je 89 % sudionika smatralo da je mjeriteljstvo relevantno za njihove istraživačke organizacije, uključujući sveučilišta, dok ga je 86 % smatralo relevantnim za nacionalne politike i prioritete.

Uključivala bi aktere iz šireg lanca vrijednosti u mjeriteljstvu, uključujući nacionalna ministarstva, tijela za normizaciju, regulatore, industriju, krajnje korisnike i potrošače. Razina financiranja EU-a u okviru programa Obzor Europa povećala bi se u odnosu na financiranje iz Obzora 2020. zbog resursa koji su potrebni da bi se kompenzirao povećani opseg.

U izvješću o procjeni učinka zaključuje se da se prednost daje drugoj mogućnosti. To je u skladu s rezultatima javnog savjetovanja, u sklopu kojeg je 62 % ispitanika podržalo institucionalizirano partnerstvo kao novu poželjnu inicijativu u području mjeriteljstva. Sve su se četiri glavne podskupine ispitanika (akademska zajednica, poduzeća, građani EU-a i predstavnici javnih vlasti) složile s tim zaključkom i nijedna manjinska skupina nije podržala drugu mogućnost.

Gospodarske prednosti predložene inicijative imaju izravnu i neizravnu komponentu. Izravna je komponenta povećanje prodaje mjernih uređaja i povezanih usluga u industriji, koje se procjenjuje na 50 milijuna EUR godišnje. Osim toga, cilj promicanja inovacija u strateškim područjima primjene ima dodatan neizravan, dugoročan učinak na prodaju. Društvene i ekološke koristi izravno su povezane sa specijaliziranim mjeriteljskim mrežama. Mreže osiguravaju konkretna mjeriteljska rješenja za sve dionike duž lanca vrijednosti u mjeriteljstvu, uključujući industriju, krajnje korisnike i građane.

Pojednostavnjenje

Prijedlogom se predviđa pojednostavnjenje upravnih postupaka za javna tijela (na razini EU-a ili nacionalnoj razini) i privatne osobe.

EU će izravno komunicirati s posebnom provedbenom strukturom Europske inicijative za mjeriteljstvo koja će biti nadležna za dodjelu i praćenje doprinosa EU-a te izvješćivanje o njegovu iskorištavanju.

Temeljna prava

Predložena Odluka ne utječe na zaštitu temeljnih prava.

4. UČINAK NA PRORAČUN

Zakonodavnim financijskim izvještajem priloženim ovoj Odluci utvrđuje se okvirni učinak na proračun. Financijski doprinos Unije partnerstvu za mjeriteljstvo u razdoblju provedbe okvirnog programa Obzor Europa iznositi će najviše 300 milijuna EUR, u tekućim cijenama, što uključuje odobrena sredstva EFTA-e.

Odredbama Odluke i sporazuma o doprinosu koji će sklopiti Komisija i posebna provedbena struktura (Euramet e.V.) mora se osigurati zaštita financijskih interesa EU-a.

5. DRUGI ELEMENTI

Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Provedba inicijative temeljit će se na strateškom programu za istraživanja i inovacije dogovorenom s nacionalnim partnerima u inicijativi.

Izvedba inicijative pratit će se na temelju godišnjih izvješća koja odobrava Europska komisija. To će uključivati izvješćivanje o napretku prema ključnim pokazateljima uspješnosti i drugim čimbenicima utvrđenima u strateškom programu za istraživanja i inovacije.

Prijedlog uključuje revizijsku klauzulu o privremenoj evaluaciji najkasnije do 2025. i završnoj evaluaciji najkasnije do 2030.

Europski gospodarski prostor

U predloženoj Odluci riječ je o pitanjima povezanim s EGP-om te se stoga treba odnositi na Europski gospodarski prostor. Ipak, kako bi se osigurala komplementarnost s trećim zemljama, njihovo je sudjelovanje predviđeno odgovarajućom odredbom.

Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Člankom 1. predložene Odluke utvrđuje se postojeće i moguće buduće zemljopisno područje primjene Europskog partnerstva za mjeriteljstvo.

U članku 2. naglašava se veza s Uredbom o uspostavi Obzora Europa i utvrđuje cilj takvog partnerstva u predmetnom kontekstu. Osim toga, utvrđuju se opći i konkretni ciljevi koje bi buduće partnerstvo trebalo ispuniti i ostvariti.

Člancima 3. i 4. propisuje se financijski doprinos EURAMET-u iz proračuna EU-a.

Člancima 5., 6. i 7. utvrđuju se obveze prema kojima države članice i druge države sudionice mogu pridonijeti budućem partnerstvu. Pojašnjava se da bi doprinos država sudionica trebao ne samo biti jednak doprinosu EU-a već i financirati druge relevantne aktivnosti, kao što su buduće europske mjeriteljske mreže.

U članku 8. pojašnjavaju se pravila sudjelovanja koja u opravdanim slučajevima mogu odstupati od pravila programa Obzor Europa, a utvrđuju se i minimalna jamstva kako bi se osigurala veća otvorenost budućih poziva, na primjer tako da osim nacionalnih mjeriteljskih instituta i drugi dionici imaju pravo koordinirati buduće projekte u okviru ovog partnerstva.

Člankom 9. postavlja se okvir za provedbene sporazume između Europske komisije i EURAMET-a. Članak 10. omogućava Europskoj komisiji da djeluje ako države sudionice ne ispune svoje obveze prema ovoj Odluci. Članci 11. i 12. sadržavaju mjere za zaštitu financijskih interesa Europske unije.

Člancima od 13. do 17. uspostavlja se novi okvir za buduće upravljanje partnerstvom. Iako je zasnivanje ovog partnerstva uglavnom odgovornost EURAMET-a, Komisija predlaže uspostavljanje vanjske upravljačke skupine kojom će supredsjedati Komisija i predstavnik države članice. Skupina bi trebala dati poticaj novom partnerstvu tako da bolje odgovara potrebama korisnika i da se poveća njegov učinak na industriju, regulativu i postavljanje standarda. Skupina bi trebala uključivati i predstavnike drugih europskih partnerstava s privatnim partnerima.

U članku 18. predlaže se privremena i završna evaluacija u skladu s načelima bolje regulative, slično kao i za ostala institucionalna partnerstva. Članci od 19. do 21. namijenjeni su osiguravanju nesmetanog funkcioniranja budućeg Europskog partnerstva.

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o sudjelovanju Unije u Europskom partnerstvu za mjeriteljstvo koje zajednički poduzima više država članica**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 185. i članak 188. drugi podstavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora⁸,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Da bi se postigao najveći mogući učinak financiranja sredstvima Unije i najdjelotvorniji doprinos ciljevima politike Unije, Uredbom (EU) [XXX] Europskog parlamenta i Vijeća⁹ uspostavljen je Obzor Europa, okvirni program za istraživanja i inovacije, odnosno politički i pravni okvir za europska partnerstva s partnerima iz privatnog i/ili javnog sektora. Europska partnerstva ključan su element pristupa politici u programu Obzor Europa. Uspostavljena su tako da ispune prioritete Unije iz programa Obzor Europa i osiguraju jasan učinak na Uniju i njezine građane, što se može djelotvornije postići u partnerstvu nego što to može sama Unija, i to kroz stratešku viziju koju partneri dijele i za koju se zajednički zalažu.
- (2) Osobito se očekuje da će europska partnerstva u stupu Obzora Europa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost Europe” igrati važnu ulogu u ostvarenju strateških ciljeva ubrzavanja prijelaza prema ciljevima održivog razvoja i zelene i digitalne Europe te u doprinosu oporavku¹⁰. Europska partnerstva izrazito su važna za rješavanje složenih prekograničnih problema koji zahtijevaju integrirani pristup. Omogućuju uklanjanje transformacijskih, sustavnih i tržišnih nedostataka tako što okupljaju širok spektar aktera u lancima vrijednosti i industrijskim ekosustavima koji surađuju na postizanju zajedničke vizije i pretaču je u konkretne planove i koordiniranu provedbu aktivnosti. Nadalje, omogućuju usredotočivanje nastojanja i

⁸ SL C , , str. .

⁹ Uredba [XXX] Europskog parlamenta i Vijeća od [datum] o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije (SL C , , str. .). [*Unijeti cjelovito upućivanje.*]

¹⁰ Europska komisija (2018.), Procjena učinka programa Obzor Europa, SWD(2018) 307

resursa na zajedničke prioritete kako bi se pronašlo rješenje za složene izazove koji su pred nama.

- (3) Da bi se ostvarili predviđeni prioriteti i učinak, europska partnerstva trebala bi se razvijati uključivanjem velikog broja relevantnih dionika širom Europe, uključujući industrije, istraživačke organizacije, tijela koja pružaju javne usluge na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini te organizacije civilnog društva kao što su zaklade koje podupiru i/ili provode istraživanja i inovacije. Ta europska partnerstva trebala bi ujedno biti jedna od mjera za produbljivanje međunarodne suradnje između partnera iz privatnog i/ili javnog sektora, među ostalim udruživanjem programa istraživanja i inovacija i prekograničnih ulaganja u istraživanja i inovacije, na obostranu korist ljudi i poduzeća.
- (4) U skladu s ciljevima Uredbe (EU) XXX, svaka država članica i svaka zemlja pridružena programu Obzor Europa trebale bi imati pravo na sudjelovanje u Europskom partnerstvu za mjeriteljstvo („Partnerstvo za mjeriteljstvo”). Kako bi se osigurala komplementarnost unutar Europskog gospodarskog prostora i s drugim susjednim zemljama, ostale treće zemlje trebale bi moći sudjelovati u Partnerstvu za mjeriteljstvo pod uvjetom da se sklopi odgovarajući međunarodni sporazum o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji s Unijom i sporazum država sudionica.
- (5) Obzor Europa nudi više strateški, dosljedniji pristup europskim partnerstvima koji se temelji na učinku, a nadovezuje na iskustvo iz privremene evaluacije Obzora 2020. Uredbom o uspostavi Obzora Europa namjeravaju se djelotvornije iskoristiti institucionalizirana europska partnerstva, osobito usredotočivanjem na jasne ciljeve, rezultate i učinak koji se mogu ostvariti do 2030. te osiguravanjem jasnog doprinosa povezanim prioritetima i politikama Unije. Bliska suradnja i sinergija s drugim relevantnim inicijativama na razini Unije te nacionalnoj i regionalnoj razini, a osobito s drugim europskim partnerstvima, bit će ključne za postizanje većeg učinka i osiguravanje iskorištavanja rezultata.
- (6) Unija je Odlukom br. 555/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ odlučila dati financijski doprinos Europskom programu za istraživanje i inovacije u području mjeriteljstva („EMPIR”) koji je jednak doprinosu država sudionica, ali ne premašuje 300 000 000 EUR u razdoblju trajanja Okvirnog programa za istraživanja i inovacije 2014.–2020. („Obzor 2020.”) uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹². U sklopu evaluacije na sredini razdoblja provedbe programa EMPIR-a u srpnju 2017. predložena je nova inicijativa.
- (7) Financijski doprinos Unije trebao bi biti uvjetovan time da države sudionice preuzmu formalne obveze financijskog doprinosa provedbi Partnerstva za mjeriteljstvo i ispunjenjem tih obveza. Doprinosi država sudionica trebali bi obuhvaćati doprinos za administrativne troškove do gornje granice od 5 % proračuna Partnerstva za

¹¹ Odluka br. 555/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o sudjelovanju Unije u Europskom programu za istraživanje i inovacije u području mjeriteljstva (EMPIR) koji zajednički poduzima više država članica (SL L 169, 7.6.2014., str. 2.).

¹² Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).

mjeriteljstvo. Države sudionice trebale bi se obvezati da će, prema potrebi, povećati svoj doprinos Partnerstvu za mjeriteljstvo osiguravanjem kapaciteta pričuvnog financiranja kako bi osigurale da budu u stanju financirati svoja nacionalna tijela, nacionalne mjeriteljske institute („NMI”) i imenovane institute („II”) koji sudjeluju aktivnostima partnerstva. Za zajedničku provedbu Partnerstva za mjeriteljstvo potrebna je provedbena struktura. Financijskim doprinosom Unije trebalo bi upravljati u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja i odgovarajućim pravilima o neizravnom upravljanju koja su utvrđena u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹³.

- (8) Treba uspostaviti Partnerstvo za mjeriteljstvo. Takvo bi partnerstvo bilo djelotvornije u odnosu na tradicionalne pozive ili partnerstvo sufinancirano u okviru radnih programa pripremljenih u svim povezanim klasterima iz 2. stupa Obzora Europa.
- (9) Cilj je ove Odluke sudjelovanje Unije u Partnerstvu za mjeriteljstvo kako bi se podržali njegovi opći ciljevi. Zahtjevi mjeriteljstva toliko su opsežni i složeni da su potrebna ulaganja koja nadmašuju osnovne proračune za istraživanja NMI-ja i II-ja. Izvrsnost potrebna za istraživanje i razvoj najsuvremenijih mjeriteljskih rješenja prelazi nacionalne granice te se stoga ne može postići samo na nacionalnoj razini. S obzirom na to da države članice ne mogu same dostatno ostvariti ciljeve ove Odluke, nego se oni mogu bolje ostvariti na razini Unije povezivanjem nacionalnih nastojanja u usklađen pristup Unije, ujedinjavanjem rascjepkanih nacionalnih istraživačkih programa, potporom pri razvoju zajedničkih prekograničnih strategija istraživanja i financiranja te postizanjem kritične mase potrebnih dionika i ulaganja, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (10) Partnerstvo za mjeriteljstvo, usklađeno s prioritetima politike Komisije (uključujući europski zeleni plan, gospodarstvo u interesu građana i Europu spremnu za digitalno doba), trebalo bi provoditi deset godina (od 2021. do 2031.). Program bi trebao uključivati nove aktivnosti u usporedbi s inicijativom EMPIR u okviru Obzora 2020., a posebno razvoj europskih mjeriteljskih mreža, koje će nastojati pronaći rješenja za goruće društvene probleme i mjeriteljske potrebe koji proizlaze iz novih tehnologija. Kapacitet u mjeriteljstvu koji osiguravaju te mreže trebao bi biti jednak i usporediv s ostalim vodećim svjetskim mjeriteljskim sustavima i pokazivati izvrsnost na svjetskoj razini. Pozivi za podnošenje prijedloga u okviru Partnerstva za mjeriteljstvo trebali bi se objaviti tijekom provedbe programa Obzor Europa.
- (11) Aktivnosti u okviru Partnerstva za mjeriteljstvo trebale bi biti u skladu s ciljevima i prioritetima u području istraživanja i inovacija programa Obzor Europa te s općim načelima i uvjetima utvrđenima u članku XXX. Uredbe (EU) [Uredba o uspostavi Obzora Europa].

¹³ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (12) Trebalo bi utvrditi gornju granicu financijskog sudjelovanja Unije u Partnerstvu za mjeriteljstvo za trajanja programa Obzor Europa. U okviru te gornje granice doprinos Unije trebao bi biti jednak doprinosu država koje sudjeluju u Partnerstvu za mjeriteljstvo kako bi se ostvario snažan učinak financijske poluge i osigurala snažnija integracija programa država sudionica.
- (13) U skladu s člankom XX. Uredbe (EU) [XXX] [Uredba o uspostavi Obzora Europa], opći je cilj programa Obzor Europa osigurati znanstveni, gospodarski i društveni učinak ulaganja Unije u istraživanja i inovacije kako bi se učvrstili znanstveni i tehnološki temelji Unije i poticala njezina konkurentnost, uključujući njezinu industriju, ispunili strateški prioriteti Unije i pridonijelo suočavanju s globalnim izazovima, uključujući ciljeve održivog razvoja, slijedeći načela Programa održivog razvoja do 2030. i Pariškog sporazuma prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime.
- (14) Države sudionice usuglasile su provedbenu strukturu za prethodne inicijative, Europski istraživački program u području mjeriteljstva („EMRP”) i EMPIR. U tu je svrhu 2007. osnovan EURAMET e.V. („EURAMET”), europska regionalna organizacija za mjeriteljstvo i neprofitna udruga u skladu s njemačkim pravom. Zadaće i obveze EURAMET-a obuhvaćaju i šire europsko i globalno usklađivanje mjeriteljstva. Članstvo u EURAMET-u otvoreno je svim europskim nacionalnim mjeriteljskim institutima kao članovima te imenovanim institutima kao pridruženim članovima. Članstvo u EURAMET-u nije uvjetovano postojanjem nacionalnih programa istraživanja u mjeriteljstvu. Budući da se, prema izvješću o evaluaciji na sredini razdoblja provedbe programa EMPIR, upravljačka struktura EURAMET-a za provedbu programa EMRP i EMPIR pokazala učinkovitom i visokokvalitetnom, EURAMET bi trebalo upotrijebiti i pri provedbi Partnerstva za mjeriteljstvo. EURAMET bi stoga trebao upravljati financijskim doprinosom Unije.
- (15) Kako bi se ostvarili ciljevi Partnerstva za mjeriteljstvo, EURAMET bi trebao pružiti financijsku potporu uglavnom u obliku bespovratnih sredstava namijenjenih sudionicima uključenima u djelovanja odabrana na razini EURAMET-a. Ta bi djelovanja trebala biti odabrana slijedom poziva na podnošenje prijedloga u nadležnosti EURAMET-a. Rang-lista projekata trebala bi biti obvezujuća u pogledu odabira projektnih prijedloga i financiranja iz financijskog doprinosa Unije i financijskih doprinosa država sudionica istraživačkim projektima i s njima povezanim aktivnostima. EURAMET bi trebao biti odgovoran i za aktivnosti koje se financiraju doprinosima država sudionica europskim mjeriteljskim mrežama.

- (16) Na sudjelovanje u neizravnim djelovanjima koja se financiraju iz Partnerstva za mjeriteljstvo primjenjuje se Uredba Vijeća (EU) br. XXX¹⁴ [Zahtjev za podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor Europa]. Međutim, zbog posebnih operativnih potreba Partnerstva za mjeriteljstvo, posebno u pogledu razvoja i vođenja budućih europskih mjeriteljskih mreža i olakšavanja odgovarajućeg financijskog sudjelovanja država sudionica, trebalo bi se, prema potrebi, omogućiti ograničenje uloge koordinatora u prijedlogu NMI-jima i II-jima država sudionica.
- (17) Doprinosi država sudionica trebali bi se osigurati institucionalnim financiranjem NMI-ja i II-ja. Široka paleta osnovnih aktivnosti trebala bi pridonijeti ciljevima Partnerstva za mjeriteljstvo i biti opisana u godišnjim planovima rada, s poveznicama na operativne troškove i rashode. Među ostalim, doprinosi bi trebali pokriti troškove usluga kojima se izravno vrše prilagodbe i drugih usluga usklađenih s Međunarodnim sustavom mjernih jedinica. Doprinosi država sudionica trebaju uključivati i financijski doprinos administrativnim troškovima Partnerstva za mjeriteljstvo.
- (18) Kako bi se osigurala transparentnost i dostupnost programa, pozivi za podnošenje prijedloga Partnerstva za mjeriteljstvo trebali bi se objaviti i na jedinstvenom portalu za sudionike, kao i preko drugih elektroničkih sredstava za širenje informacija u okviru programa Obzor Europa kojima upravlja Komisija.
- (19) Funkcioniranje modela financiranja s obzirom na načelo izjednačavanja sredstava Unije i ostalih sredstava trebalo bi preispitati u vrijeme privremene evaluacije Partnerstva za mjeriteljstvo kako bi se osiguralo poštovanje načela izjednačavanja financijskih doprinosa država sudionica.
- (20) Financijske interese Unije trebalo bi zaštititi proporcionalnim mjerama tijekom cjelokupnog ciklusa rashoda, uključujući sprečavanje, otkrivanje i ispitivanje nepravilnosti, povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, administrativne i financijske sankcije.
- (21) Kako bi se zaštitili financijski interesi Unije, Komisija bi trebala imati pravo smanjiti, suspendirati ili ukinuti financijski doprinos Unije ako se Partnerstvo za mjeriteljstvo provodi neprimjereno, djelomično ili s kašnjenjem odnosno ako države sudionice ne pridonose financiranju Partnerstva za mjeriteljstvo ili to čine djelomično ili s kašnjenjem. Ta bi prava trebalo predvidjeti sporazumom o doprinosu koji trebaju sklopiti Unija i EURAMET.
- (22) Radi pojednostavnjenja trebalo bi smanjiti administrativno opterećenje svih stranaka. Trebalo bi izbjegavati dvostruke revizije te prekomjernu dokumentaciju i izvješća. Pri provedbi revizija trebalo bi, prema potrebi, uzeti u obzir posebnosti nacionalnih programa. Revizije primatelja sredstava Unije dodijeljenih u skladu s ovom Odlukom trebale bi osigurati smanjenje administrativnog opterećenja u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046.
- (23) EURAMET i države sudionice trebaju na zahtjev Komisije, Europskog parlamenta, Vijeća ili Revizorskog suda dostaviti sve informacije koje Komisija treba uvrstiti u izvješća o evaluaciji Partnerstva za mjeriteljstvo.

¹⁴ Uredba Vijeća (EU) XXX od ... (SL ...).

- (24) Komisija najkasnije do 2025. treba provesti privremenu evaluaciju kojom će posebno procijeniti kvalitetu i učinkovitost Partnerstva za mjeriteljstvo i napredak u ostvarenju postavljenih ciljeva i najkasnije do 2030. treba provesti završnu evaluaciju te treba izraditi izvješće o tim evaluacijama,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sudjelovanje u Europskom partnerstvu za mjeriteljstvo

1. Europska unija sudjeluje u Europskom partnerstvu za mjeriteljstvo („Partnerstvo za mjeriteljstvo”), institucionaliziranom partnerstvu iz članka 8. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) [...] [Obzor Europa], koje zajedno poduzimaju Austrija, Belgija, [Bosna i Hercegovina], Bugarska, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Hrvatska, Irska, Italija, Litva, Mađarska, Nizozemska, [Norveška], Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, [Srbija], Španjolska, Švedska, [Švicarska i Turska] („države sudionice”) u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Odluci.
2. Sve države članice osim onih navedenih u stavku 1. i sve druge zemlje pridružene programu Obzor Europa mogu sudjelovati u Partnerstvu za mjeriteljstvo ako ispunjavaju uvjet utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (c). Te se države za potrebe ove Odluke smatraju državama sudionicama.
3. Svaka treća zemlja koja nije pridružena Obzoru Europa može sudjelovati u Partnerstvu za mjeriteljstvo ako sklopi međunarodni sporazum o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji s Unijom u kojem se utvrđuju uvjeti za njezino sudjelovanje u partnerstvu i ako ishodi odobrenje Odbora za partnerstvo za mjeriteljstvo iz članka 13. stavka 3. točke (f). Ako ispunjava navedene uvjete, takva se država za potrebe ove Odluke smatra državom sudionicom.

Članak 2.

Ciljevi Partnerstva za mjeriteljstvo

1. Partnerstvo za mjeriteljstvo sudjeluje u provedbi Uredbe (EU) ... [XXX] [Obzor Europa], a posebno njezina članka 3.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., uz sudjelovanje i predanost partnera u izradi i provedbi programa za istraživanja i inovacije Partnerstvo za mjeriteljstvo nastojat će ostvariti sljedeće opće ciljeve:
 - (a) razvijanje održivog koordiniranog mjeriteljskog sustava na europskoj razini;
 - (b) osiguravanje da inovatori u svoje ekosustave izravno ugrade najsuvremenije mjeriteljske kapacitete;

- (c) povećavanje učinka mjeriteljstva na društvene probleme u odnosu na provedbu politika, normi i propisa kako bi odgovarali svojoj svrsi.
3. Partnerstvo za mjeriteljstvo pri provedbi općih ciljeva iz stavka 2. nastoji ostvariti sljedeće konkretne ciljeve:
- (a) razvijanje novih istraživačkih kapaciteta do 2030. u okviru novih europskih mjeriteljskih mreža, koji se primjenjuju u smislu kalibracijskih i mjeriteljskih kapaciteta koji su barem jednaki vodećim mjeriteljskim institutima izvan država sudionica;
 - (b) poticanje do 2030. prodaje novih inovativnih proizvoda i usluga upotrebom i usvajanjem novih mjeriteljskih kapaciteta u ključnim novim tehnologijama;
 - (c) djelotvorno i učinkovito pridonnošenje do 2030. izradi i provedbi konkretnih normi i propisa koji čine temelj javnih politika kojima se nastoje riješiti društveni problemi.

Članak 3.

Financijski doprinos Unije Partnerstvu za mjeriteljstvo

1. Financijski doprinos Unije Partnerstvu za mjeriteljstvo, uključujući odobrena sredstva Europskog udruženja slobodne trgovine i trećih zemalja, ne prelazi iznos doprinosa država sudionica Partnerstvu za mjeriteljstvo. Financijski doprinos Unije iznosi najviše 300 milijuna EUR kako bi odgovarao doprinosima država sudionica utvrđenima u članku 1. stavku 1.
2. Za izračun financijskog doprinosa Unije ne uzimaju se u obzir doprinosi država sudionica administrativnim troškovima koji prelaze 5 % ukupnih kombiniranih doprinosa Partnerstvu za mjeriteljstvo.
3. Financijski doprinos Unije isplaćuje se iz odobrenih sredstava općeg proračuna Unije dodijeljenih odgovarajućim dijelovima posebnog programa za provedbu programa Obzor Europa, uspostavljenog Odlukom [XXX]¹⁵ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi posebnog programa za provedbu Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije.
4. Financijski doprinos Unije služi udruženju EURAMET e.V. („EURAMET”) za financiranje aktivnosti iz članka 6. stavka 1. točke (a).
5. Financijski doprinos Unije ne služi za pokrivanje administrativnih troškova Partnerstva za mjeriteljstvo.

¹⁵ Uredba [XXX] Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi posebnog programa za provedbu Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije (SL C [...], [...], str. [...]). [Unijeti cjelovito upućivanje.]

Članak 4.

Uvjeti financijskog doprinosa Unije

1. Uvjet za financijski doprinos Unije ispunjavanje je svih uvjeta u nastavku:
 - (a) da države sudionice dokažu da je Partnerstvo za mjeriteljstvo zasnovano u skladu s ovom Odlukom;
 - (b) da države sudionice ili nacionalni mjeriteljski instituti (NMI) koje su odredile odrede EURAMET kao strukturu nadležnu za provedbu Partnerstva za mjeriteljstvo te za primanje, dodjeljivanje i praćenje financijskog doprinosa Unije;
 - (c) da se sve države sudionice obvežu doprinijeti financiranju Partnerstva za mjeriteljstvo i osigurati kapacitete pričuvnog financiranja u visini od 50 % iznosa obveze;
 - (d) da EURAMET dokaže sposobnost provedbe Partnerstva za mjeriteljstvo, uključujući primanje, dodjeljivanje i praćenje financijskog doprinosa Unije u okviru neizravnog upravljanja proračunom Unije u skladu s člancima 62. i 154. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046;
 - (e) da se za Partnerstvo za mjeriteljstvo uspostavi model upravljanja u skladu s člancima od 13. do 16. ove Odluke.
2. Tijekom provedbe Partnerstva za mjeriteljstvo financijski doprinos Unije podliježe i sljedećim uvjetima:
 - (a) da EURAMET provodi aktivnosti Partnerstva za mjeriteljstvo utvrđene u članku 6. u skladu s ciljevima iz članka 2.;
 - (b) da se zadrži primjeren i učinkovit model upravljanja u skladu s člancima od 13. do 16.;
 - (c) da EURAMET poštuje zahtjeve izvješćivanja utvrđene u članku 155. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046;
 - (d) da se ispune obveze iz stavka 1. točke (c) ovog članka.

Članak 5.

Doprinosi država sudionica Partnerstvu za mjeriteljstvo

1. Države sudionice navedene u članku 1. stavku 1. u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2031. daju doprinose ili osiguravaju da njihova nacionalna tijela za financiranje daju doprinose, bilo da su financijski ili u naravi, u iznosu od najmanje 363 milijuna EUR. Dio doprinosa država sudionica bit će financijski.
2. Doprinosi država sudionica sastoje se od:
 - (a) financijskog doprinosa ili doprinosa u naravi za provedbu aktivnosti iz članka 6. stavka 1.; i

- (b) financijskog doprinosa ili doprinosa u naravi za pokrivanje svih administrativnih troškova EURAMET-a.
3. Financijski doprinosi ili doprinosi u naravi iz stavka 2. točke (a) pokrivaju troškove država sudionica nastale pri provedbi aktivnosti iz članka 6. stavka 1. točke (b), umanjene za bilo koje izravne ili neizravne financijske doprinose Unije tim troškovima.
 4. Financijski doprinosi ili doprinosi u naravi iz stavka 2. točke (b) pokrivaju troškove država sudionica nastale u vezi s administrativnim troškovima EURAMET-a za provedbu partnerstva.
 5. U svrhu vrednovanja doprinosa u naravi iz stavka 2. točaka (a) i (b) troškovi se utvrđuju u skladu s uobičajenom računovodstvenom praksom država sudionica ili njihovih nacionalnih tijela za financiranje, primjenjivim računovodstvenim standardima države sudionice u kojoj predmetna nacionalna tijela za financiranje imaju poslovni nastan te primjenjivim međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja. Troškove ovjerava neovisni revizor kojeg imenuju predmetne države sudionice ili nacionalna tijela za financiranje. Ako se pojavi nesigurnost nakon postupka ovjere, EURAMET može provjeriti metodu vrednovanja. Ako i dalje postoje nesigurnosti, EURAMET može provesti reviziju metode vrednovanja.
 6. Doprinosi iz stavka 2., koji se smatraju doprinosima država sudionica, daju se nakon donošenja godišnjeg programa rada. Ako se godišnji program rada donese tijekom referentne godine iz članka 6. stavka 3., doprinosi iz stavka 2. točke (b) koji se smatraju doprinosima država sudionica i uključeni su u godišnji program rada mogu obuhvaćati doprinose uplaćene od 1. siječnja te godine. Iznimno, doprinosi iz stavka 2. točke (b) koji se daju nakon datuma stupanja na snagu Odluke o partnerstvu za mjeriteljstvo mogu se smatrati doprinosima država sudionica pod uvjetom da su uključeni u prvi godišnji program rada Partnerstva za mjeriteljstvo.

Članak 6.

Aktivnosti EURAMET-a

1. Partnerstvom za mjeriteljstvo podupiru se brojne istraživačke i inovacijske aktivnosti s pomoću:
 - (a) neizravnih aktivnosti u smislu članka 2. stavka 25. Uredbe (EU) [XXX] [Uredba o uspostavi Obzora Europa] koje EURAMET financira u skladu s člankom 7. ove Odluke, uglavnom u obliku bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju nakon transnacionalnih otvorenih i konkurentnih poziva za podnošenje prijedloga koje organizira EURAMET, a koje uključuju:
 - i. znanstveno-tehnološka djelovanja za potporu temeljnom znanstvenom mjeriteljstvu kojima se postavljaju temelji za sve sljedeće korake, uključujući primijenjeno istraživanje i razvoj u mjeriteljstvu te usluge povezane s mjeriteljstvom;
 - ii. istraživanje u području mjeriteljstva kako bi se osigurala rješenja za društvene izazove s naglaskom na doprinosima za energiju, zdravlje i klimu te razvijali projekti u posebnim europskim mjeriteljskim mrežama koje rade na svladavanju tih izazova;

- iii. istraživanje s ciljem razvoja novih mjernih instrumenata usmjerenih na industrijsko preuzimanje mjeriteljskih tehnologija radi poticanja inovacija u industriji;
 - iv. prethodna i usporedna normativna istraživanja i razvoj u području mjeriteljstva radi pružanja podrške provedbi politika i propisa te bržeg stavljanja inovativnih proizvoda i usluga na tržište;
- (b) aktivnosti izgradnje kapaciteta u mjeriteljstvu na različitim tehnološkim razinama, koje financiraju države sudionice bez financijskog doprinosa Unije iz članka 3., s ciljem ostvarenja uravnoteženog, integriranog sustava mjeriteljstva u državama sudionicama, koji im omogućuje razvoj znanstvenih i tehničkih mogućnosti u mjeriteljstvu; to uključuje aktivnosti koje nisu odabrane iz poziva za podnošenje prijedloga opisanih u točki (a) i čiji je pregled dan u godišnjem programu rada, uključujući bilo što od sljedećeg:
- i. aktivnosti u okviru nacionalnih programa država sudionica, kao što su transnacionalni projekti koji pridonose prioritetima utvrđenima u europskoj mjeriteljskoj mreži i tehničkim odborima EURAMET-a;
 - ii. djelovanja u službi širenja i iskorištavanja rezultata istraživanja u mjeriteljstvu;
 - iii. djelovanja koja se posebno odnose na mjeriteljske institute koji nemaju znanstvene kapacitete ili su njihovi znanstveni kapaciteti ograničeni, tako što im se pruža podrška pri korištenju ostalih programa Unije, nacionalnih ili regionalnih programa za osposobljavanje i mobilnost, prekogranične suradnje ili ulaganja u mjeriteljsku infrastrukturu;
 - iv. organizacija aktivnosti vanjskog širenja i prijenosa znanja radi promicanja Partnerstva za mjeriteljstvo i pojačavanja njegova učinka.
2. EURAMET prije utvrđivanja tema svakog poziva za podnošenje prijedloga iz stavka 1. točke (a) poziva pojedince ili organizacije iz zajednice za mjeriteljska istraživanja i općeg lanca vrijednosti u području mjeriteljstva da predlože moguće teme istraživanja.

Članak 7.

Godišnji program rada

1. Partnerstvo za mjeriteljstvo provodi se na temelju godišnjih programa rada koji obuhvaćaju aktivnosti koje se trebaju poduzeti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca dane godine („referentna godina”).
2. EURAMET donosi godišnje programe rada do 31. ožujka referentne godine, nakon što dobije odobrenje Komisije. Pri donošenju godišnjih programa rada i EURAMET i Komisija djeluju bez nepotrebne odgode. EURAMET javno obznanjuje godišnji program rada.

3. Aktivnosti iz članka 6. stavka 1. točaka (a) i (b) mogu se pokrenuti samo u referentnoj godini i tek nakon donošenja godišnjeg programa rada za tu godinu.
4. EURAMET može financirati te aktivnosti samo ako su navedene u godišnjem programu rada. U godišnjem programu rada razlikuju se aktivnosti iz članka 6. stavka 1. točke (a), aktivnosti iz članka 6. stavka 1. točke (b) i administrativni troškovi EURAMET-a. Program sadržava procjenu odgovarajućih troškova i sredstava iz proračuna koja se dodjeljuju za aktivnosti koje se financiraju financijskim doprinosom Unije iz članka 3. i za aktivnosti koje financiraju države sudionice bez financijskog doprinosa Unije. Godišnji program rada sadržava i procijenjenu vrijednost doprinosa u naravi država sudionica iz članka 5. stavka 2. točke (b).
5. U okviru izmijenjenih godišnjih programa rada za referentnu godinu i godišnjih programa rada za daljnje referentne godine uzimaju se u obzir rezultati prethodnih poziva za podnošenje prijedloga. U njima se nastoji riješiti problem nedovoljne pokrivenosti znanstvenih pitanja, posebice onih prvotno obuhvaćenih aktivnostima iz članka 6. stavka 1. točke (b) koja nisu mogla dobiti odgovarajuće financiranje.
6. Pozivi za podnošenje prijedloga u okviru relevantnih godišnjih programa rada pokreću se do 31. prosinca 2027. U opravdanim slučajevima mogu se pokrenuti do 31. prosinca 2028.
7. EURAMET nadzire provedbu svih aktivnosti uvrštenih u godišnji program rada i o tome jednom godišnje izvješćuje Komisiju.
8. Svaka komunikacija ili publikacija povezana s aktivnostima Partnerstva za mjeriteljstvo i izvršena u suradnji s partnerstvom, bilo da je poduzima EURAMET, država sudionica ili njezina nacionalna tijela za financiranje ili sudionici neke aktivnosti, označava se ili suoznačava tako da je vidljivo da je sufinancira Partnerstvo za mjeriteljstvo u okviru programa Obzor Europa.

Članak 8.

Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata

1. EURAMET se smatra tijelom za financiranje u smislu članka 2. stavka 13. Uredbe (EU) [XXX] [Uredba o uspostavi Obzora Europa] te pruža financijsku potporu neizravnim aktivnostima iz članka 6. stavka 1. točke (a) ove Odluke u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EU) [XXX].
2. U skladu s člankom 13. stavkom 1. Uredbe o uspostavi Obzora Europa, u opravdanim slučajevima godišnjim programom rada može se predvidjeti ograničenje uloge koordinatora u neizravnim aktivnostima na NMI-je i II-je država sudionica kako bi se osiguralo ispunjavanje ciljeva i ciljnih iznosa doprinosa država sudionica.
3. EURAMET osigurava odgovarajuće interakcije s NMI-jima i II-jima u neizravnim aktivnostima iz članka 6. stavka 1. točke (a), prema odredbi odgovarajućeg nacionalnog tijela. EURAMET usto u svim pozivima potiče i podržava sudjelovanje drugih subjekata.

Članak 9.

Sporazumi između Unije i EURAMET-a

EURAMET-u se, pod uvjetom osiguravanja jednake razine zaštite financijskih interesa Unije, povjerava provedba doprinosa Unije u skladu s člankom 62. stavkom 3. i člankom 154. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Članak 10.

Obustava, smanjenje ili suspenzija financijskih doprinosa Unije

1. Ako Partnerstvo za mjeriteljstvo ne ispunjava uvjete pod kojima je dodijeljen financijski doprinos Unije, Komisija može obustaviti, razmjerno smanjiti ili suspendirati financijski doprinos Unije iz članka 3.
2. Ako države sudionice ne pridonose financiranju Partnerstva za mjeriteljstvo ili doprinose samo djelomično ili ne poštuju rokove za doprinose iz članka 5., Komisija može obustaviti, razmjerno smanjiti ili suspendirati financijski doprinos Unije iz članka 3. Odluka Komisije ne utječe na nadoknadu prihvatljivih troškova koje su države sudionice već snosile prije nego što je odluka o ukidanju, razmjernom smanjenju ili suspendiranju financijskog doprinosa Unije priopćena Partnerstvu za mjeriteljstvo.

Članak 11.

Ex post revizije

1. *Ex post* revizije rashoda za neizravne aktivnosti iz članka 6. stavka 1. točke (a) provodi EURAMET u skladu s člankom 48. Uredbe ...[Obzor Europa] (EU) [XXX] [].
2. Komisija može odlučiti sama provesti revizije iz stavka 1. U takvim slučajevima Komisija to čini u skladu s primjenjivim pravilima, posebice člankom 48. stavkom 3. Uredbe (EU) [XXX] [Obzor Europa] i člankom 127. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Članak 12.

Zaštita financijskih interesa Unije

1. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava da su, dok se provode djelovanja koja se financiraju u okviru ove Odluke, financijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama.
2. Pri provedbi Partnerstva za mjeriteljstvo države sudionice poduzimaju zakonodavne, regulatorne, administrativne i druge mjere potrebne za zaštitu financijskih interesa Unije, posebno kako bi se osigurao puni povrat svih sredstava dugovanih Uniji u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046.

3. EURAMET omogućuje osoblju Komisije, drugim osobama koje ona ovlasti i Revizorskom sudu pristup svojim lokacijama i prostorijama te svim informacijama koje su potrebne za obavljanje revizija, uključujući informacije u elektroničkom obliku.
4. Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ i Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96¹⁷ radi utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije, u vezi sa sporazumom, odlukom ili ugovorom koji su financirani na temelju ove Odluke.
5. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi Vijeća (EU) 2017/1939¹⁸ radi istraživanja kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije kako je utvrđeno u članku 4. te uredbe.
6. Ne dovodeći u pitanje stavke 3., 4. i 5., sporazumi, odluke i ugovori koji proizađu iz provedbe ove Odluke sadržavaju odredbe kojima se Komisija, EURAMET, Revizorski sud, EPPO i OLAF izričito ovlašćuju za provedbu takvih revizija, provjera na terenu i istraga u skladu s njihovim nadležnostima.

Članak 13.

Upravljanje Partnerstvom za mjeriteljstvo

1. Tijela koja upravljaju Partnerstvom za mjeriteljstvo uključuju barem:
 - (a) Odbor za partnerstvo za mjeriteljstvo;
 - (b) upravljačku skupinu;
 - (c) tajništvo EURAMET-a.

¹⁶ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

¹⁷ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

¹⁸ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

Članak 14.

Odbor za partnerstvo za mjeriteljstvo

1. Odbor za partnerstvo za mjeriteljstvo upravlja Partnerstvom za mjeriteljstvo kako bi se osiguralo da se provedbom programa ispunjavaju ciljevi.
2. Odbor za partnerstvo za mjeriteljstvo sastoji se od predstavnika članova EURAMET-a iz svih država sudionica. Ponderiranje glasova računa se na temelju nacionalnih obveza u skladu s pravilom kvadratnog korijena.
3. Konkretni su zadaci Odbora za partnerstvo za mjeriteljstvo:
 - (a) donošenje odluka o strateškom planu za istraživanja i inovacije;
 - (b) donošenje odluka o planiranju poziva za podnošenje prijedloga i postupku preispitivanja evaluacije;
 - (c) donošenje godišnjeg programa rada nakon ishoda odobrenja Komisije i nakon savjetovanja s upravljačkom skupinom iz članka 15.;
 - (d) donošenje odluka o odabiru projekata koji će se financirati prema rang-listama nakon evaluacije poziva za podnošenje prijedloga iz članka 6. stavka 1. točke (a);
 - (e) praćenje napretka financiranih projekata;
 - (f) odobravanje sudjelovanja u Partnerstvu za mjeriteljstvo bilo koje treće zemlje koja nije pridružena programu Obzor Europa, pod uvjetom da je ta treća zemlja sklopila s Unijom međunarodni sporazum iz članka 1. stavka 3.
4. Na sastancima Odbora za partnerstvo za mjeriteljstvo Komisija ima status promatrača. Međutim, za donošenje godišnjeg programa rada Odboru za partnerstvo za mjeriteljstvo potrebno je prethodno odobrenje Komisije. Odbor za partnerstvo za mjeriteljstvo Komisiji upućuje poziv za sudjelovanje na njegovim sastancima i dostavlja joj odgovarajuće dokumente. Komisija može sudjelovati u raspravama Odbora za partnerstvo za mjeriteljstvo.
5. Odbor za partnerstvo za mjeriteljstvo bira predsjednika i njegova zamjenika prema ponderiranju glasova objašnjenom u stavku 2. Predsjednik Odbora za partnerstvo za mjeriteljstvo zastupa EURAMET u pitanjima povezanim s Partnerstvom za mjeriteljstvo.

Članak 15.

Upravljačka skupina

1. Komisija osniva upravljačku skupinu. Upravljačka skupina savjetodavno je tijelo Partnerstva za mjeriteljstvo kojem daje savjete o novim prioritetima za mjeriteljska istraživanja na europskoj razini. Posebno je zadužena za sljedeće:
 - (a) utvrđivanje novih tehnologija i tržišta za koja bi mjeriteljska istraživanja mogla postati važna u budućnosti;
 - (b) utvrđivanje područja istraživanja koja pridonose nesmetanom funkcioniranju jedinstvenog tržišta, uključujući odgovarajuće propise i norme;

- (c) savjetovanje Partnerstva za mjeriteljstvo o prioritetima za njegove buduće programe rada.
- 2. Upravljačku skupinu čini 12 članova:
 - (a) četvero predstavnika europskih tijela za utvrđivanje standarda i regulatora koje odredi EURAMET;
 - (b) petero predstavnika različitih europskih partnerstava zasnovanih s privatnim partnerima koji zastupaju industriju u skladu s Uredbom [(EU) [XXX] [Obzor Europa]]. Komisija imenuje te predstavnike na otvoren i transparentan način;
 - (c) predsjednik EURAMET-a;
 - (d) jedan predstavnik kojeg imenuje Komisija i jedan predstavnik nacionalnog ministarstva koji nije član osoblja nacionalnog mjeriteljskog instituta zastupljenog u EURAMET-u. Predstavnik iz ministarstva trebao bi imenovati Odbor za partnerstvo za mjeriteljstvo.
- 3. Najmanje 50 % članova iz stavka 2. točaka (a) i (b) izmjenjuje se najkasnije nakon privremene evaluacije iz članka 18. stavka 1.
- 4. Upravljačkom skupinom zajednički predsjedavaju predstavnici iz stavka 2. točke (d).

Članak 16.

Tajništvo EURAMET-a

- 1. Tajništvo EURAMET-a, koje EURAMET-u pruža opću administrativnu potporu, vodi bankovne račune Partnerstva za mjeriteljstvo.
- 2. Odjel za potporu upravi osniva se kao dio tajništva EURAMET-a i nadležan je za provedbu Partnerstva za mjeriteljstvo i svakodnevno upravljanje njime.

Članak 17.

Priopćivanje informacija

- 1. EURAMET na zahtjev Komisije dostavlja sve informacije koje su Komisiji potrebne za sastavljanje evaluacijskih izvješća iz članka 18.
- 2. Države sudionice dostavljaju Komisiji preko EURAMET-a sve informacije koje zatraži Europski parlament, Vijeće ili Revizorski sud u vezi s financijskim upravljanjem Partnerstvom za mjeriteljstvo.
- 3. Komisija informacije iz stavka 2. uvrštava u evaluacijska izvješća iz članka 18.

Članak 18.

Evaluacija

- 1. Komisija u okviru evaluacija programa Obzor Europa provodi privremenu i završnu evaluaciju Partnerstva za mjeriteljstvo, kako je utvrđeno u članku 47. Uredbe (EU) ... [Obzor Europa].
- 2. Evaluacijama se ispituje na koji način Partnerstvo za mjeriteljstvo ispunjava svoju misiju i ciljeve, obuhvaćaju se sve njegove aktivnosti te se ocjenjuje njegova

europska dodana vrijednost, djelotvornost, učinkovitost, uključujući njegovu otvorenost i transparentnost, relevantnost provedenih aktivnosti te njihova usklađenost i/ili komplementarnost s relevantnim regionalnim i nacionalnim politikama i politikama Unije, uključujući sinergije s drugim dijelovima Obzora Europa (kao što su misije, klasteri ili tematski/konkretni programi). Pri evaluacijama se uzimaju u obzir stajališta dionika na europskoj i nacionalnoj razini, a prema potrebi se obuhvaća i procjena dugoročnih znanstvenih, društvenih, gospodarskih i tehnoloških učinaka prethodnih inicijativa. Evaluacije prema potrebi uključuju procjenu najdjelotvornijeg načina intervencije u politici za bilo koju buduću aktivnost, kao i relevantnosti i usklađenosti svake moguće obnove Partnerstva za mjeriteljstvo s obzirom na opće prioritete politike i okvir potpore istraživanju i inovacijama, uključujući pozicioniranje u odnosu na druge inicijative podržane u sklopu okvirnog programa Obzor Europa.

Članak 19.

Pristup rezultatima i informacijama o prijedlozima

1. EURAMET omogućava Komisiji pristup svim informacijama povezanima s neizravnim djelovanjima koje financira. Takve informacije obuhvaćaju rezultate korisnika koji sudjeluju u neizravnim djelovanjima Partnerstva za mjeriteljstvo i sve druge informacije koje se smatraju potrebnima za izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju politika ili programa Unije. Takva prava pristupa ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu i moraju biti u skladu s primjenjivim pravilima o povjerljivosti.
2. EURAMET dostavlja Komisiji informacije iz podnesenih prijedloga u svrhu izrade, provedbe, praćenja i evaluacije politika ili programa Unije.

Članak 20.

Povjerljivost

Ne dovodeći u pitanje članak 17., EURAMET osigurava zaštitu povjerljivih podataka čije bi otkrivanje izvan institucija Unije i drugih tijela, ureda ili agencija Unije moglo ugroziti interese njegovih članova ili sudionika u aktivnostima Partnerstva za mjeriteljstvo. Takvi povjerljivi podaci uključuju, među ostalim, osobne, komercijalne i osjetljive neklasificirane i klasificirane podatke.

Članak 21.

Sukob interesa

1. EURAMET, njegova tijela i osoblje te tijela Partnerstva za mjeriteljstvo dužni su pri provedbi svojih aktivnosti izbjegavati sukob interesa.
2. EURAMET je dužan donijeti pravila za sprječavanje, izbjegavanje i rješavanje sukoba interesa u pogledu osoblja EURAMET-a, članova i drugih osoba koje rade u Odboru za partnerstvo za mjeriteljstvo te u drugim tijelima ili skupinama EURAMET-a i Partnerstva za mjeriteljstvo, u skladu s člankom 154. stavkom 4. točkom (d) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 23.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Predmetna područja politike u strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Ciljevi
- 1.5. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.6. Trajanje i financijski učinak
- 1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni učinak na odobrena sredstva za poslovanje*
 - 3.2.3. *Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.4. *Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom*
 - 3.2.5. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o sudjelovanju Unije u Europskom partnerstvu za mjeriteljstvo koje zajednički poduzima više država članica

1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)

Aktivnost: Obzor Europa

Klaster 4: Digitalizacija, industrija i svemir

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☒ novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja¹⁹

☐ produljenje postojećeg djelovanja

☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Glavni ciljevi inicijative mogu se svrstati u znanstveni, gospodarski i društveni cilj. Znanstveni je cilj razviti održiv, koordinirani mjeriteljski sustav svjetske klase na europskoj razini. Gospodarski je cilj osigurati da inovatori u svoje ekosustave izravno ugrade najsuvremenije mjeriteljske kapacitete. Društveni je cilj povećati učinak mjeriteljstva na društvene probleme u odnosu na provedbu politika, normi i propisa kako bi odgovarali svojoj svrsi.

Očekuje se da će inicijativa započeti s radom u drugom ili trećem tromjesečju 2021. (ovisno o datumu donošenja temeljnog akta Vijeća i Europskog parlamenta).

Glavna je aktivnost inicijative podupiranje zajedničkih istraživačkih aktivnosti mjeriteljskih instituta i vanjskih dionika u području mjeriteljstva. U godinama objave poziva 2021. i 2022. odvijat će se početna faza intenziviranja aktivnosti kako bi se postigao stabilan proračun za pozive za razdoblje 2023.–2026. Procjenjuje se da će se 2027., posljednje godine objave poziva, smanjiti proračun za pozive kako bi se omogućilo njihovo postupno ukidanje. Istodobno se iz nacionalnih mehanizama financiranja osiguravaju sredstva za stvaranje europskih mjeriteljskih mreža u strateškim tehnološkim i društvenim područjima. Prve mreže grade se od početka inicijative, a postoji mogućnost pokretanja novih mreža svake godine provedbe.

¹⁹

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Do 2030. postići će se svi opći i konkretni ciljevi koji će biti predmetom *ex post* evaluacije.

- 1.4.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*):

Zbog posebne vrste i razmjera problema koji se nastoje riješiti inicijativom usklađeno djelovanje na razini EU-a bit će primjerenije od razvijanja pojedinačnih inicijativa u državama članicama. To će omogućiti usklađena i koordinirana nastojanja i spriječiti njihovo udvostručavanje.

Glavni razlog financijskog doprinosa Unije inicijativi jest prilika za financiranje transnacionalnih istraživačkih aktivnosti koje su izravno usmjerene na zajedničke strateške prioritete u području mjeriteljstva. Inicijativa iz članka 185. daje i dugoročnu pravnu sigurnost institucionalnog financiranja s obvezama Unije i institucionalnog financiranja dostupnog na nacionalnoj razini.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*):

Sudjelovanje EU-a omogućava stvaranje ekonomija razmjera i konsolidaciju istraživačkih kapaciteta u području mjeriteljstva. Uključivanjem EU-a osigurat će se i iskorištavanje nacionalnih sredstava za stvaranje europskog kapaciteta u području mjeriteljstva koji odgovara zajedničkim društvenim izazovima i tehnološkim prijelazima u skladu s potrebama jedinstvenog tržišta.

Ova se pitanja detaljnije razmatraju u dokumentu o procjeni učinka priloženom ovom Prijedlogu.

- 1.4.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

Djelovanje EU-a u okviru Sedmog okvirnog programa i Obzora 2020. omogućilo je Europi da uspostavi globalno vodstvo u mnogim područjima mjeriteljstva zahvaljujući visokoj razini integracije nacionalnih napora u području mjeriteljstva. Kako mjeriteljska istraživanja postaju sve važnija kao pokretač novih tehnologija, druge svjetske regije znatno povećavaju svoja ulaganja u mjeriteljstvo i strateški ih usmjeravaju. Stoga je potrebno djelovanje EU-a u ovoj fazi kako bi se održao zamah integracije tako da ona bude ugrađena duž cijelog lanca vrijednosti u mjeriteljstvu i poveća angažman dionika u području mjeriteljstva, uključujući regulatore i tijela koja utvrđuju standarde, industriju i krajnje korisnike u društvu, kao i građane. To je ključno za postizanje dugoročne održivosti integriranog mjeriteljskog istraživanja u Europi.

Neophodno je da se takvo djelovanje EU-a nastavi kako bi se postigla održivost. U suprotnom, kako se ističe u evaluaciji na sredini razdoblja provedbe za 2017., postoji rizik ponovne rascjepkanosti mjeriteljskih napora u Europi i zaustavljanja izgradnje kapaciteta u manjim nacionalnim mjeriteljskim institutima (NMI) dok veći NMI-ji sklapaju bilateralne sporazume s NMI-jima u drugim regijama svijeta, čime se potkopava europski tehnološki suverenitet.

1.4.4. Usklađenost i moguća sinergija s drugim prikladnim instrumentima

Prema Uredbi o uspostavi Obzora Europa, sva europska partnerstva moraju osigurati koordinaciju i/ili zajedničke aktivnosti s drugim relevantnim inicijativama za istraživanja i inovacije kako bi se osigurala optimalna razina međusobnih veza i djelotvorne sinergije.

Treba uspostaviti snažne sinergije s ostalim europskim partnerstvima koja su usko povezana s primjenama koje se uvelike oslanjaju na mjeriteljstvo. Usto, instrument iz članka 185. omogućava besprijekornu integraciju nacionalnih programa financiranja koji su usklađeni s nacionalnim prioritetima za mjeriteljstvo.

Osobito će se uskladiti s drugim instrumentima u okviru europskih prioriteta „Europa spremna za digitalno doba”, „gospodarstvo u interesu građana” i „europski zeleni plan”, a moći će se uključiti u sve programe i djelovanja u okviru predloženog okvirnog programa Obzor Europa za istraživanja i inovacije, uključujući sve klastere iz 2. stupa „Globalni izazovi i industrijska konkurentnost”.

Sinergije i suradnja pratit će se na temelju godišnjih izvješća o radu.

1.5. Trajanje i financijski učinak

☒ Ograničeno trajanje

- ☒ s učinkom od [1.1.]2021. do [31.12.]2031.
- ☒ financijski učinak od 2021. do 2027. za odobrena sredstva za preuzete obveze i od 2022. do 2032. za odobrena sredstva za plaćanje

☐ Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od GGGG. do GGGG.
- nakon čega slijedi redovna provedba

1.6. Predviđeni načini upravljanja²⁰

☐ Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- ☐ preko svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☐ preko izvršnih agencija

☐ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☒ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☒ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

EURAMET je udruženje (Eingetragener Verein, e.V.) na temelju njemačkog prava kojem su države članice i druge europske zemlje povjerile ulogu njihova predstavnika kao europskoj

²⁰

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

regionalnoj organizaciji za mjeriteljstvo. Unija će preko te organizacije davati financijski doprinos inicijativi.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

U skladu s Uredbom o uspostavi Obzora Europa, partnerstvo primjenjuje sustav praćenja koji je u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 45., Prilogu III. i Prilogu V. Uredbe o uspostavi Obzora Europa i iz kojeg se crpe podaci za istu jedinstvenu bazu podataka kao i za ostale sastavnice Obzora Europa. Sustav izvješćivanja i praćenja osigurava ključne podatke o upravljanju i provedbi (uključujući mikropodatke na razini pojedinih subjekata), omogućava praćenje napretka prema ključnim pokazateljima smjera učinka (uključujući napredak u ostvarivanju prioriteta EU-a) i kriterije partnerstva. Partnerstvo izvještava o konkretnim pokazateljima (koji nisu obuhvaćeni ključnim pokazateljima smjera učinka) koji omogućavaju praćenje kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog napretka u ostvarivanju vizije te konkretnih i operativnih ciljeva partnerstva kako je utvrđeno uredbom o uspostavi partnerstva, uključujući ciljne vrijednosti postavljene do 2030. Pokazatelji, izvori podataka i metodologije omogućuju procjenu postignuća tijekom vremena, napredak prema ostvarenju učinaka, uključujući ostvarenje ciljeva politike EU-a, i utvrđivanje mogućih potreba za korektivnim mjerama. Treba razmotriti i kvalitativne i kvantitativne podatke, utvrditi odgovornosti za prikupljanje podataka i odrediti konkretne pristupe razvoju realnih polaznih vrijednosti, ciljeva i/ili mjerila za utvrđivanje napretka, prema potrebi, u skladu s pristupom učinka Obzora Europa. Sve prikupljene informacije dostavljaju se službama Komisije u stvarnom vremenu na temelju zajedničkih modela podataka i unose u jedinstvenu bazu podataka kako je navedeno u članku 45. Uredbe o uspostavi Obzora Europa. U tu svrhu uspostavljaju se odgovarajući sustavi izvješćivanja koji omogućavaju neprekidno i transparentno izvješćivanje, uključujući izvješćivanje o preuzetim obvezama i stvarno osiguranim financijskim doprinosima i doprinosima u naravi, vidljivosti i pozicioniranju u međunarodnom kontekstu, učinku na istraživanja te rizicima povezanim s inovacijama pri ulaganjima iz privatnog sektora. Izvješćivanje bi trebalo biti u skladu sa standardnim zahtjevima izvješćivanja u okviru programa Obzor Europa. Razvoj sustava izvješćivanja u kontekstu postupka strateškog koordiniranja uključuje i države članice i predstavnike partnerstva kako bi se sinkronizirao i koordinirao rad na izvješćivanju i praćenju, među ostalim pri raspodjeli zadataka prikupljanja podataka i izvješćivanja. Sustav izvješćivanja na razini projekta uključuje detaljne informacije o financiranim projektima, njihovim rezultatima, njihovu širenju i upotrebi od strane ključnih ciljnih skupina, kao i sveukupnoj koristi koju donosi za znanost, gospodarstvo, društvo i/ili okoliš, u skladu s ciljevima i konkretnim učincima projekata. To bi trebalo dopuniti relevantnim podacima o dodanoj vrijednosti i učinku partnerstva na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini. Potrebno je osigurati odgovarajući mehanizam za razmjenu podataka sa zajedničkim bazama podataka za praćenje i izvješćivanje o programu Obzor Europa.

Komisija do 31. prosinca 2024. provodi privremenu evaluaciju inicijative te do 30. lipnja 2025. svoje zaključke, zajedno s primjedbama, dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću. U roku od šest mjeseci od dovršetka inicijative, a najkasnije dvije godine nakon odluke o njezinu dovršetku, Komisija provodi završnu evaluaciju inicijative. Rezultati završne evaluacije dostavljaju se Europskom parlamentu i Vijeću.

EURAMET do 15. veljače svake godine dostavlja Komisiji na odobrenje godišnje izvješće o radu u kojem je prikazan napredak koji je Partnerstvo ostvarilo u prethodnoj kalendarskoj godini, posebno u odnosu na plan rada za tu godinu. Izvješće sadržava i podatke o provedenom istraživanju, inovacijama i drugim aktivnostima s odgovarajućim rashodima; podnesenim prijedlozima, s raščlambom prema vrsti sudionika i prema zemlji; neizravnim djelovanjima odabranima za financiranje, s raščlambom prema vrsti sudionika i prema zemlji, te naznačene doprinose Unije pojedinačnim sudionicima i djelovanjima.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Neizravno upravljanje obrazloženo je time što je Europsko partnerstvo za mjeriteljstvo javno-javno partnerstvo za koje dio sredstava potječe od doprinosa u naravi država sudionica.

Svake se godine odluka o doprinosu Europskom partnerstvu za mjeriteljstvo donosi na temelju proračuna EU-a koji se donese za tu godinu.

U sporazumu o delegiranju koji potpišu Europska komisija i EURAMET naznačuje se da Komisija za zadatke koji se izvršavaju svake godine plaća doprinos nakon sklapanja sporazuma o prijenosu sredstava s EURAMET-om. Sporazumu o delegiranju trebala bi prethoditi *ex ante* procjena EURAMET-a kojom se procjenjuje njegov okvir unutarnje kontrole i financijsko upravljanje.

Komisija osigurava da pravila koja se primjenjuju na Europsko partnerstvo za mjeriteljstvo u potpunosti udovoljavaju zahtjevima Financijske uredbe.

Načinom na koji se organizira praćenje, uključujući nadzor Unije nad upravljanjem Partnerstvom, i izvješćivanjem osigurava se da službe Komisije budu u mogućnosti ispuniti zahtjeve povezane s odgovornošću kolegiju i proračunskom tijelu.

Okvir unutarnje kontrole EURAMET-a za provedbu Europskog partnerstva za mjeriteljstvo temelji se na:

- provedbi standarda unutarnje kontrole kojima se omogućuju jamstva koja su barem jednaka onima Komisije,
- postupcima za odabir najboljih projekata putem neovisne evaluacije i za njihovo prenošenje u pravne instrumente,
- upravljanju projektima i ugovorima tijekom trajanja svakog projekta,
- *ex ante* provjerama u odnosu na 100 % potraživanja, uključujući potvrde o obavljenoj reviziji i *ex ante* potvrđivanje metodologije troškova,
- *ex post* reviziji uzorka potraživanja kao dio *ex post* revizije u okviru programa Obzor Europa,
- znanstvenoj evaluaciji rezultata projekta.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

1. Sposobnost posebne provedbene strukture EURAMET da upravlja proračunom Unije i zaštiti financijske interese EU-a.

Metoda kontrole bit će u skladu sa zahtjevima utvrđenima u financijskim uredbama EU-a, a posebno zahtjevom da Komisija zadržava pravo na ukidanje, smanjivanje ili suspendiranje doprinosa ako provedba nije prihvatljiva ili prikladna.

2. Sposobnost država sudionica da uplate doprinose programu.

Isplata sredstava EU-a moguća je samo na osnovi dokaza o nacionalnim financijskim obvezama na razini godišnjeg financijskog sporazuma i na razini isplata nacionalnim sudionicima u projektima. Kao dodatna mjera zaštite financiranja EU-a ne može prelaziti 50 % ukupnog iznosa javnih sredstava u programu ni pokrivati administrativne rashode.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Budući da su pravila sudjelovanja Partnerstva za mjeriteljstvo u programu Obzor Europa u osnovi slična onima koja će Komisija primjenjivati u programu rada i da skupina korisnika ima sličan profil rizika onom Komisije, za očekivati je da će stopa pogrešaka biti slična onoj koju je Komisija predvidjela za program Obzor Europa, tj. daju se razumna jamstva da će rizici od pogrešaka tijekom višegodišnjeg razdoblja rashoda na godišnjoj razini biti između 2 % i 5 %, s krajnjim ciljem postizanja stope preostalih pogrešaka što bliže 2 % pri zaključenju višegodišnjih programa kad se uzmu u obzir financijski učinci svih revizija, ispravaka i mjera povrata.

Sve informacije o očekivanoj stopi pogrešaka kod korisnika navedene su u zakonodavnom financijskom izvještaju za Obzor Europa.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti**

Naveći postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Komisija će osigurati da Europsko partnerstvo za mjeriteljstvo u svim fazama postupka upravljanja primjenjuje postupke za borbu protiv prijevara.

Prijedlozi programa Obzor Europa podložni su testiranju na otpornost na prijevare i procjeni njihova učinka. Predložene mjere općenito bi trebale imati pozitivan učinak na borbu protiv prijevara, posebice u smislu veće usmjerenosti na revizije utemeljene na rizicima te poboljšane znanstvene evaluacije i kontrole.

Komisija će uspostaviti odgovarajuće mjere kojima osigurava da su, dok se provode djelovanja koja se financiraju u okviru ove Odluke, financijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama.

EURAMET već u sklopu provedbe postojeće inicijative EMPIR iz članka 185. surađuje sa službama Komisije u pogledu pitanja koja se odnose na prijevare i nepravilnosti. Komisija će osigurati da se ta praksa nastavi i intenzivira.

Revizorski sud ima ovlasti revizije, na temelju dokumenata i na licu mjesta, nad svim korisnicima, izvođačima i podizvođačima koji su primili sredstva Unije u okviru programa.

Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi provjere i inspekcije na terenu kod gospodarskih subjekata na koje se takvo financiranje izravno ili neizravno odnosi u skladu s postupcima utvrđenima u Uredbi (Euratom, EZ) br. 2185/96 radi utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije, u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom o financiranju sredstvima Unije.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Naslov 1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo – Obzor Europa	dif./nedif. ²¹	zemalja EFTA-e ²²	zemalja kandidatkinja ²³	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
1.	01 02 02 40 – klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”	dif.	DA	DA	DA	DA

²¹ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

²² EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

²³ Zemlje kandidatkinje i, prema potrebi, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	1.	Naslov „Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo” Obzor Europa
---	-----------	--

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje (podijeljena prema proračunskim linijama iz točke 3.1.)	obveze	(1)	26,000	43,000	51,000	51,000	47,000	43,000	39,000		300,000
	plaćanja	(2)	0	11,700	31,050	44,900	50,200	49,200	45,600	67,350	300,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice programa ²⁴	obveze = plaćanja	(3)	0,381	0,389	0,396	0,405	0,413	0,420	0,430	–	2,834
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu programa	obveze	= 1 + 3	26,381	43,389	51,396	51,405	47,413	43,420	39,430		302,834
	plaćanja	= 2 + 3	0,381	12,089	31,446	45,305	50,613	49,620	46,030	67,350	302,834

Naslov višegodišnjeg financijskog	7.	„Administrativni rashodi”
--	-----------	---------------------------

²⁴ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programâ i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje. Pokrivanje administrativnih troškova djelovanja u okviru programa Obzor Europa. Troškovi EPRV-a utvrđuju se na temelju prosječnog godišnjeg troška koji se od 2021. upotrebljava za plaće stalnog osoblja (0,127 EUR) i ostalih administrativnih troškova (0,025 EUR) koji se odnose na zgrade i troškove IT potreba osoblja koje provodi neizravna istraživanja. Za razdoblje 2022.–2027. primijenjena je godišnja indeksacija od 2 %. Podaci o potrebama osoblja glavnih uprava Komisije okvirni su i neobvezujući.

okvira		
--------	--	--

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u prilog zakonodavnom financijskom izvještaju, koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi		–	–	–	–	–	–	–		0
Ostali administrativni rashodi		–	–	–	–	–	–	–		0
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	–	–	–	–	–	–	–		0

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva po NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira	obveze	26,381	43,389	51,396	51,405	47,413	43,420	39,430		302,834
	plaćanja	0,381	12,089	31,446	45,305	50,613	49,620	46,030	67,350	302,834

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☒ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međubroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

Izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira²⁵								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međubroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO								0
---------------	--	--	--	--	--	--	--	----------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

²⁵ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programâ i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi²⁶:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
Sjedište i predstavništva Komisije								
Delegacije		–	–	–	–	–	–	–
Istraživanje		2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD²⁷								
Naslov 7.								
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima	–	–	–	–	–	–	–
	– u delegacijama	–	–	–	–	–	–	–
Financirano iz omotnice programa ²⁸	– u sjedištima	–	–	–	–	–	–	–
	– u delegacijama	–	–	–	–	–	–	–
Istraživanje		–	–	–	–	–	–	–
Ostalo (navesti)		–	–	–	–	–	–	–
UKUPNO		2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojem je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Za nadzor programa i usmjeravanje politika (PO i LO) te evaluaciju administrativnih zadataka i odgovornosti za Komisiju te upravljanje njima.
Vanjsko osoblje	nije primjenjivo

²⁶ Podaci o potrebama osoblja glavnih uprava Komisije okvirni su i neobvezujući.

²⁷ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

²⁸ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.3. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☐ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju
- ☒ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Države sudionice	31,000	52,000	62,000	62,000	57,000	52,000	47,000	363,000
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva	31,000	52,000	62,000	62,000	57,000	52,000	47,000	363,000

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode

navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska prihoda: linija	Učinak prijedloga/inicijative ²⁹						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Članak							

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

[...]

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

[...]

²⁹

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.